

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/261/2021
Identifikačné číslo spisu: 6414202697
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6414202697.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1.) U. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, 2.) Z. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. 4, O. V., 3.) Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. č. XXX, 4.) Mgr. U. D., LL.M., Esq., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX/XX, O. V., zast. splnomocneným zástupcom T. D., bytom D. XX/XX, O. V., 5.) P. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. č. XXX, 6.) D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Na G. XXX/X, K., žalobcovia v 1.), 5.) a 6.) rade zastúpení Navrat & Partners, s.r.o., AK so sídlom Žilinská 7028/1, Bratislava, IČO: 50 075 501, proti žalovanému: Urbárske pozemkové spoločenstvo Voznica, so sídlom Voznica č. 260, IČO: 302 276 40, o žalobe na určenie neplatnosti Uznesení valného zhromaždenia žalovaného prijatých dňa 28.02.2014 na valnom zhromaždení pod č. 1-4/2014, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7C/11/2014, o dovolaní žalobcov v 1.), 4.) až 6.) rade proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. októbra 2020, č.k. 15Co/146/2019-576, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. októbra 2020, č.k. 15Co/146/2019-576 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej ako „odvolací súd“) potvrdil I. až IV. a VI. výrok rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej ako „súd prvej inštancie“) zo dňa 18.03.2019, č.k. 7C/11/2014-461, ktorými súd prvej inštancie žalobu v časti uplatnených nárokov na vyslovenie neplatnosti uznesení pod č. 1 až 4/2014, prijatých na zhromaždení žalovaného dňa 28.02.2014 zamietol a žalovanému proti žalobcom v 1.) až 6.) rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázať, že žalobcovia v 2.) až 6.) rade sa zhromaždenia nezúčastnili, teda nemohli hlasovať, na základe čoho nedisponujú aktívnou legitímáciou. Žalobca v 1.) rade sa osobne zúčastnil zhromaždenia, pričom neprodukoval prostriedky procesného útoku, ktoré by svedčili o tom, že hlasoval proti týmto

uzneseniam a táto skutočnosť nevyplýva ani zo Zápisnice. Žalobcovia v 1.) až 6.) rade teda nie sú nositeľmi aktívnej legitímácie pre podanie žaloby na vyslovenie neplatnosti uznesení zhromaždenia zo dňa 28.02.2014. Súd prvej inštancie považoval námietku žalovaného ohľadom nevykonateľnosti výrokov za relevantnú, keď novozvolené výkonné orgány a ďalšie zhromaždenia schválili od roku 2014 ďalšie legálne prijaté zmeny, a teda nemožno ich ani výrokom o vyslovení neplatnosti uznesení č. 1-4/2014 zmeniť a výroky sú nevykonateľné i v prípade, že by súd žalobe vyhovel. Žalobcovia teda nemajú na určovacej žalobe naliehavý právny záujem.

3. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, keď vykonal navrhnuté dokazovanie, vyvodil z neho správne skutkové zistenia, ktoré z vykonaných dôkazov vyplynuli a na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne normy, uviedol svoje úvahy, na základe ktorých dospel ku konečnému rozhodnutiu. Rozhodnutie je zrozumiteľné, odôvodnené a presvedčivé. Závery súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno ohľadom preukázania tej skutočnosti, že sú nositeľmi aktívnej legitímácie pre podanie predmetnej žaloby poukazom na § 15 ods. 2 zák. č. 97/2013 sú správne. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uviedol, že žalobcovia v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázali, že boli prehlasovaní. Uvedená skutočnosť nevyplýva ani zo zápisnice zo zhromaždenia zo dňa 28.02.2014. Pokiaľ v odvolaní žalobcovia namietali, že údaje v zápisnici zo dňa 28.02.2014 nezodpovedajú skutočnému priebehu zhromaždenia, tu odvolací súd poukázal na to, že uvedenú skutočnosť nenamietali v konaní pred súdom prvej inštancie, a tieto skutkové tvrdenia začali tvrdiť až v odvolacom konaní. Na neskoro uplatnené dôkazy, či skutkové tvrdenia už v odvolacom konaní nemožno prihliadať. Navyiac žalobcovia nepredložili žiaden dôkaz a sami potvrdili, že nie sú schopní preukázať, že na zhromaždení hlasovali proti uzneseniam, ktorých neplatnosti sa domáhajú. Jediným dôkazným prostriedkom, ktorý žalobcovia produkovali ohľadom ich aktívnej legitímácie, bola zápisnica zo dňa 28.02.2014, z ktorej nevyplýva, že boli aktívne legitimovaní na podanie žaloby.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia v 1.), 5.) a 6.) rade (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie prostredníctvom emailu, t.j. v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, ktorého prípustnosť odvodzovali z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Predmetné podanie dovolateľa dodatočne nedoručili v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu. Dovolatelia navrhli, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a aby dovolateľom priznal náhradu trov dovolacieho konania.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie aj žalobkyňa v 4.) rade (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP poukazom na tvrdenie odvolacieho súdu, že nepodala odvolanie, avšak rozsudok súdu prvej inštancie jej nebol doručený a preto dovolanie podať nemohla. Dovolateľka poukázala na to, že rovnako jej nebol doručený rozsudok odvolacieho súdu. Dovolateľka ďalej namietla, že napadnuté rozhodnutie nie je riadne odôvodnené. Vzhľadom ku konštatovaným prieťahom v konaní bolo neprimerané prísne, ak napriek indispozície obhajcu žalobcov, ktorá bola súdu oznámená, súd prvej inštancie túto neakceptoval a pojednával v ich neprítomnosti. Dovolateľka poukázala na to, že žalobcovia namietli nedostatok odvolania žalovaného voči pôvodnému rozsudku súdu prvej inštancie, keď odvolanie žalovaného bolo podpísané len predsedom, pričom zákonná forma vyžaduje podpis predsedu a ďalšieho člena výboru.

6. Dovolateľka poukázala na to, že otázka prehlasovania hlasujúcich členov spoločenstva je otázka zisťovania formálnej podmienky. Ak sa na zhromaždení nehlasovalo a žalovaný tvrdí, že uznesenie bolo schválené hlasovaním, podľa zásady formálnej pravdy vyplýva záver, že takto podľa tvrdenia žalovaného boli žalobcovia prehlasovaní. Nesprávnym postupom odvolacieho súdu je aj to, že sa opieral uznesenia č. 1 až 4, ktoré neboli rozhodujúcimi rozhodnutiami žalovaného pre dôvod podanej žaloby, ale ani nebolo preukázané, že by žalobcovia nehlasovali aj proti týmto uzneseniam.

7. Dovolateľka poukázala na to, že občan môže konať osobne alebo prostredníctvom inej osoby na základe splnomocnenia, ktoré bolo na zhromaždení žalovaného žalobcami v 2.) až 6.) rade predložené a v prezenčnej listine vyznačené v riadkoch 138, 16, 26, 137 s 179. Týmto spôsobom boli žalobcovia zúčastnení na napadnutom zhromaždení a ich prítomnosť bola plne akceptovaná, v dôsledku čoho je konštatovanie súdu, že neboli na napadnutom zhromaždení prítomní, nepravdivé. Dovolateľka v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie NS SR zo dňa 31.05.2010, sp.zn. 4Cdo/18/2009. Ak žalobcovia nemohli hlasovať o bode 7. Programu zasadnutia zhromaždenia, pretože predseda zhromaždenia o tomto bode hlasovať nedal, potom nemôže ani súd klásť k tiaži žalobcov, že neboli na zhromaždení prehlasovaní, a tým obmedzovať ich uplatnené práva v predmetnej žalobe. Dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodzovala dôvodiac otázkou „či účasť člena právnickej osoby akou je pozemkové spoločenstvo, ktorý sa zúčastnil zhromaždenia prostredníctvom splnomocneného zástupcu sa právne považuje za plnohodnotnú účasť člena na zhromaždení a či z toho jemu vyplývajú práva na uplatnenie právnych následkov tohto zhromaždenia.“ Súdny o tejto právnej otázke rozhodovali rozdielne a v rozpore s ustálenou judikatúrou poukazom na rozsudok NS SR dňa 31.05.2010, sp.zn. 4Cdo/18/2009.

8. Dovolateľka poukázala na to, že nie je povinnosťou žalobcov definovať uplatnený nárok na súde, pretože platí zásada „iura novit curia“. V danom prípade existujú aj iné dôvody na podanie žaloby. Už žaloba poukazuje na rozpor so Stanovami, na porušenie zákona pri zvolávaní zhromaždenia, na nezákonnosť textu schvaľovanej Zmluvy. Dovolateľka poukázala na rozhodnutie NS SR, sp.zn. 5Obdo/2/2017. Napadnuté zhromaždenie malo ďalšie vady s čím sa odvolací súd nevysporiadal. Zápisnica je nepresná v uvedených číslach a je podpísaná neoprávnenými osobami. Prítomné boli osoby, ktoré nemali oprávnenie hlasovať napriek tomu hlasovali a do kvóra boli započítavané hlasy neoprávnených osôb. Zhromaždenie bolo zvolávané nezákonným spôsobom, keďže nebol dodržaný zákonom určený minimálny čas doručenia pozvánky pred termínom konania zhromaždenia.

9. Ďalšie právne otázky znejú „či sa môže člen pozemkového spoločenstva existujúceho podľa zák. č. 97/2013 Z.z., domáhať na súde vyslovenia neplatnosti rozhodnutia zhromaždenia aj z iného dôvodu v prípade, že člen spoločenstva nebol prehlasovaný v zmysle § 15 ods. 2 posledná veta,“ a „čo v prípade, ak sa zhromaždenie pozemkového spoločenstva uskutočnilo, ale sa na ňom o uznesení nehlasovalo avšak riadiace orgány zhromaždenia tvrdia, že hlasovaním boli prijaté rozhodnutia zhromaždenia.“ Súdny zaujali stanovisko, že ak člen spoločenstva nehlasoval alebo nebol prehlasovaný, nevzniklo mu právo na podanie žaloby, ktorou by sa domohol vyslovenia neplatnosti rozhodnutí zhromaždenia.

10. K námietke žalovaného o nevykonateľnosti výrokov, ktoré sú predmetom žaloby, dovolateľke vyplynuli právne otázky „či žalobcovia stratili naliehavý právny záujem na určení neplatnosti resp. platnosti právnych úkonov, ak pri podaní žaloby tento naliehavý právny záujem mali, ale po čase keď žalovaný vykonal zmeny, zmenil osoby v riadiacich orgánoch, zmenil spoločenskú zmluvu bez účasti žalobcov, títo žalobcovia už naliehavý právny záujem na podaní žaloby nemali resp. ho stratili,“ a „či v žalobe na vyslovenie neplatnosti rozhodnutia zhromaždenia podanej podľa § 15 ods. 2 Zák. č. 97/2013 Z.z. sa stáva navrhnutý výrok o neplatnosti rozhodnutia zhromaždenia nevykonateľným z toho dôvodu, že sa následne po podanej žalobe zmenili osoby v orgánoch spoločenstva a zmenila sa zmluva o spoločenstve.“ Podľa názoru dovolateľky priamo k uvedeným otázkam nemohli byť prijaté ďalšie zmeny u žalovaného, ak tieto vykonávali nelegálne ustanovené orgány. Rovnako je nesprávny právny názor súdu, že z dôvodu neskorších zmien u žalovaného stratili žalobcovia naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právnych úkonov.

11. Dovolateľka navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie, alternatívne, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 7C/11/2014-461 zo dňa 18.03.2019 a uznesenie odvolacieho súdu č.k. 15Co/137/2017-384 zo dňa 31.10.2018 a vec vrátil súdu prvej inštancie na rozhodnutie o trovách konania. Dovolateľka zároveň navrhla, aby dovolací súd vyslovil, že Zhromaždenie členov pozemkového spoločenstva v zmysle zák. č. 97/2013 Z.z., ktoré nie je zvolané v súlade so zákonom a stanovami spoločenstva, ktoré rokovalo postupom nesúladným s oznámeným a schváleným programom rokovania, následne skončilo bez hlasovania o uznesení ako

schválenom bode programu rokovania, nemá právne relevantný následok a je nutné hľadiť naň akoby nebolo. Dovolateľka zároveň navrhla, aby dovolací súd vyslovil, že ak nie je odvolanie riadne podpísané, tento nedostatok ak nie je doplnený v lehote na podanie odvolania, potom nie je možné účinne zahojiť nedostatok podpisu.

12. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby sa dovolací súd zaoberal splnením podmienok dovolania čo do lehôt a prípustnosti, a na základe toho dovolanie odmietol, resp. zamietol. Žalovaný k námietke o oneskorenom doručovaní pozvánok poukázal na § 14 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z. z., v zmysle ktorého výbor je povinný pozvať na zasadnutie zhromaždenia najmenej 30 dní pred termínom zasadnutia zhromaždenia všetkých členov spoločenstva, teda odoslať pozvánku členom a nie doručovať ju 30 dní pred zhromaždením.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne v 4.) rade je dôvodné.

14. Podľa § 123 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

15. Podľa § 125 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

16. Dovolací súd v prvom rade k dovolaniu žalobcov v 1.), 5.) a 6.) rade uvádza, že dovolanie bolo doručené súdu prvej inštancie elektronickými prostriedkami bez autorizácie dňa 17.02.2021, pričom toto podanie nebolo v zmysle § 125 ods. 2 CSP doplnené v zákonnej hmotnoprávnej lehote 10 dní na dodatočné doručenie podania v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu.

17. Podanie vo veci samej urobené elektronicky bez autorizácie podľa osobitného predpisu má sledované procesné účinky len vtedy, ak bolo v lehote 10 dní doplnené v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu. Doplnenie je strana povinná v stanovenej lehote urobiť bez zvláštnej výzvy súdu, ak tak neurobí, súd postupuje tak, akoby takéto podanie vôbec nebolo urobené. Ak teda strana podá dovolanie včas elektronicky bez autorizácie, no podanie v listinnej podobe alebo autorizované elektronické podanie nepredloží, alebo predloží súdu až po uplynutí 10 dňovej lehoty, nemožno na takéto podanie prihliadať. Dovolanie by bolo podané včas iba v prípade, ak by bolo podanie doplnené v listinnej podobe alebo v autorizované v dobe v lehote 10 dní, čo sa však v predmetnom konaní nestalo. Uvedená desaťdňová lehota je lehotou hmotnoprávnou, a teda na podanie, ktoré nebolo v tejto lehote doplnené dovolací súd neprihliadal.

18. Vo vzťahu k dovolaniu žalobkyne v 4.) rade dovolací súd poukazuje na to, že dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP poukazom o.i. na to, že jej neboli doručené rozsudky súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu.

19. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Podľa § 110 ods. 1 CSP ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Písomnosť sa doručuje aj strane, ak strana má osobne v konaní niečo

vykonať alebo ak o tom súd rozhodne s ohľadom na povahu veci. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj procesné poučenia vydané súdom sa doručujú iba zástupcovi.

21. Podľa názoru dovolacieho súdu nejde o účinné doručenie podľa § 110 ods. 1 CSP, ak má strana zástupcu so splnomocnením pre celé konanie, zároveň nejde o situáciu predpokladanú v druhej vete a súd napriek tomu, že mal doručiť písomnosť zástupcovi, ju doručí len strane sporu, teda ju nedoručí zástupcovi tejto strany. Nemožno potom považovať písomnosť za riadne doručenú, ak ju súd nedoručil splnomocnenému zástupcovi, pričom takéto doručenie písomnosti bude bez právnych účinkov.

22. Z obsahu spisu mal dovolací súd za preukázané, že súd prvej inštancie dňa 18.04.2019 (č.l. 466) zasielal rozsudok súdu prvej inštancie a dňa 30.12.2020 (č.l. 584) rozsudok odvolacieho súdu priamo dovolateľke napriek tomu, že dňa 21.03.2019 bolo súdu doručené splnomocnenie pre celé konanie udelené dovolateľkou p. T. D. (č.l. 467). V danom prípade tak súd nepostupoval v súlade s § 110 ods. 1 CSP.

23. Dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvej inštancie, ktorý nedodržel zákonný postup v zmysle § 110 ods. 1 CSP, a s ktorým sa odvolací súd nevysporiadal došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a dovolateľka opodstatnene namietala dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP.

24. Dovolací súd zároveň uvádza, že poukazom na tvrdenie dovolateľky v dovolaní, že sa o rozsudku odvolacieho súdu dozvedela dňa 12.02.2021 mal za to, že sa s napadnutým rozsudkom oboznámila. Pri skúmaní splnenia podmienok na podanie dovolania dovolací súd vychádzal z toho, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote, keď dovolateľka uviedla ako deň oboznámenia sa s napadnutým rozsudkom deň 12.02.2021 a z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie doručoval napadnutý rozsudok odvolacieho súdu priamo k rukám dovolateľky, ktorej bol v zmysle § 111 ods. 3 CSP doručený dňa 27.01.2021. V zmysle uvedeného, keďže dovolateľka doručila svoje dovolanie súdu dňa 02.03.2021, tak dovolací súd považoval dovolanie za podané v zákonnej lehote i poukazom na § 8 zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

25. Dovolací súd preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP) a ďalej sa nezaoberal ostatnými dovolacími námietkami vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP, ani namietaným nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu (1Cdo/166/2017, 2Cdo/88/2017, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/191/2018, 5Cdo/29/2016, 8Cdo/70/2017).

26. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.